

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 348/2020-71

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Miroslavou Ficovou, advokátkou, Mierové námestie 24, Nová Dubnica, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Nc 5/2019-473 z 28. novembra 2019 v rozsahu jeho II. výroku a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Krajskému súdu v Bratislave **u k l a d á**, aby sa v konaní sp. zn. 7 Co 22/2019 **d o č a s n e z d r ž a l** vydania rozsudku alebo uznesenia vo veci samej alebo uznesenia, ktorým sa konanie končí, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto veci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Nc 5/2019-473 z 28. novembra 2019 v rozsahu jeho II. výroku (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa napadla v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh“) I. senátu ústavného súdu a sudcom spravodajcom v tejto veci bol sudca ústavného súdu a člen I. senátu ústavného súdu Rastislav Kaššák, ktorý ústavnému súdu prípisom z 13. februára 2020 oznámil dôvody jeho možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci. Podstatou tohto oznámenia bola skutočnosť, že sudca ústavného súdu Rastislav Kaššák bol v minulosti v prípade osoby sťažovateľa predsedom Disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory, a to v prípade, keď bol sťažovateľ disciplinárne stíhaný za skutok, ktorý bezprostredne súvisí aj s ústavnou sťažnosťou. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 119/2020 z 11. marca 2020 rozhodol o vylúčení sudcu Rastislava Kaššáka z konania a rozhodovania v tejto veci.

3. Podaním doručeným ústavnému súdu 24. februára 2020 sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyni ústavného súdu Jane Baricovej, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 219/2020 z 12. mája 2020 tak, že ju nevyhlúčil z konania a rozhodovania v prejednávanej veci.

4. S ohľadom na uvedené (bod 2 a 3) a v súlade s čl. III ods. 1 písm. a) rozvrhu, podľa ktorého neprítomného alebo vylúčeného člena senátu, ktorý má štyroch členov, zastupuje jeho ďalší člen, zaradený do iného zloženia daného senátu [čl. II bod 3 písm. a) a b) rozvrhu], ak je zaradený neprítomný alebo vylúčený člen, ústavnú sťažnosť sťažovateľa prejedná a rozhodne I. senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu), Ivan Fiačan (sudca spravodajca) a Miloš Maďar.

5. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalovaného v konaní o ochranu osobnosti vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 7 Co 22/2019, v ktorom sa sudkyňa krajského súdu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“) domáha voči sťažovateľovi ako poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky ochrany svojich osobnostných práv a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 200 000 eur. Spor bol v prvej inštancii vedený na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 16/2017. Dňa 7. júna 2018 vydal okresný súd rozsudok sp. zn. 9 C 16/2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým v celom rozsahu vyhovel žalobkyni a zaviazal sťažovateľa na písomné ospravedlnenie, priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 200 000 eur a súčasne jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu v celom rozsahu odvolanie, v dôsledku čoho si bol sťažovateľ vedomý toho, že spis bude predložený na konanie a rozhodnutie niektorému zo senátov občianskoprávneho kolégia krajského súdu. Z tohto dôvodu podal 12. júna 2018 námietku zaujatosti, ktorou namietal zaujatosť všetkých sudcov krajského súdu.

7. O námietke zaujatosti sťažovateľa rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčil sudcov krajského súdu uvedených v I. výroku tohto uznesenia, nevyhlásil sudcov krajského súdu vymenovaných v II. výroku napadnutého uznesenia a vo vzťahu k sudcom krajského súdu uvedených v III. výroku napadnutého uznesenia konanie o ich vylúčení zastavil.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu v rozsahu jeho II. výroku, ktorým nevylúčil v ňom uvedených sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodovania v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 22/2019, boli porušené jeho základné práva označené v bode 1 tohto uznesenia, argumentujúc, že uznesenie najvyššieho súdu v napadnutom rozsahu je nepreskúmateľné, vnútorne si odporujúce, a teda arbitrárne, svojvoľné a zjavne neodôvodnené.

9. Sťažovateľ sa domnieva, že pri rozhodovaní o námietke zaujatosti najvyšší súd síce vo všeobecnej rovine poukázal na účel právnej úpravy v zmysle § 49 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ako aj na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ale v prejednávanej veci nedostatočne zohľadnil objektívnu stránku nestrannosti zaujatosti a nepostupoval v zmysle aplikovateľného testu „tzv. zjavnej domnelej zaujatosti“ (z tzv. teórie zdania). Najvyšší súd podľa sťažovateľa *„nezohľadnil, že v predmetnej veci by sťažovateľom uvádzané konkrétne okolnosti odôvodňujúce vylúčenie všetkých sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodovania daného sporu, viedli každého čestne zmysľajúceho a informovaného pozorovateľa (človeka) k záveru, že existuje reálna možnosť, že krajský súd je zaujatý, resp. že nie je nestranný a nestrannými a nezaujatými nie sú ani sudcovia na ňom pôsobiaci“*.

10. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti venuje konkrétnym okolnostiam, podľa neho zakladajúcim zaujatosť sudkýň zaradených do senátu 7 Co (Mgr. Unčovská, JUDr. Walterová a JUDr. Wallnerová), ktoré by mali predmetnú vec prejednať a rozhodnúť. Najvyšší súd podľa sťažovateľa nezohľadnil najmä vyjadrenie jednej z členiek tohto senátu (JUDr. Silvie Walterovej), že žalobkyňu osobne pozná niekoľko rokov, že ju žalobkyňa podrobne informovala o predmetnom spore a oboznámila ju so skutočnosťami, ktoré predchádzali podaniu jej žaloby, a sama požiadala o svoje vylúčenie z rozhodovania o tejto veci, pričom je podľa sťažovateľa zrejmé, že táto sudkyňa má pomer k veci, ktorý je *„natolko významný, že jej znemožňuje predmetnú právnu vec prejednať a rozhodnúť nestranne a nezaujato, a ako taký je spôsobilý ovplyvniť jej procesný postup vo veci ako aj výsledok rozhodovania o podanom odvolaní sťažovateľa“*. Sťažovateľ ďalej uviedol, že

sudkyňa JUDr. Walterová má pomer k žalobkyni ako strane sporu, keďže táto uviedla, že sa so žalobkyňou pozná niekoľko rokov a takmer rok a pol spolu pracovali na krajskom súde v rovnakom senáte 10 Co.

Sťažovateľ podobne poukázal na skutočnosť, že aj ďalšie sudkyne senátu krajského súdu 7 Co, ktoré by mali jeho vec prerokovať a rozhodnúť, majú pomer k predmetu sporu aj k oboj stranám sporu. Mgr. Adela Unčovská je zaradená do senátu krajského súdu 7 Co, ktorý je zároveň vzájomne zastupujúcim senátom so senátom žalobkyne 10 Co. Podľa názoru sťažovateľa *„už táto samotná možnosť žalobkyne zakladá nerovnosť medzi stranami sporu, keďže sťažovateľovi takýto kontakt s menovanou sudkyňou nie je a ani nebude umožnený... Významné okolnosti týkajúce sa ohrozenia rovnosti strán sporu a rovnosti zbraní... je pritom možné v plnej miere aplikovať aj na sudkyňu JUDr. Nadeždu Wallnerovú a tiež aj na ostatných sudcov krajského súdu, ktorí neboli vylúčení z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci, a preto v plnej miere opodstatnene odôvodňujú potrebu vylúčenia všetkých sudcov, ktorí v súčasnej dobe aktívne pôsobia na krajskom súde.“*

11. Ďalej sťažovateľ namieta, že najvyšší súd v napadnutom uznesení náležite nevzal do úvahy okolnosti, ktoré zakladajú zaujatosť všetkých sudcov krajského súdu. Tie majú podľa jeho názoru spočívať v tom, že žalobkyňa je s nimi v kolegiálnom vzťahu, má možnosť sa pred nimi prezentovať v pozitívnom aj negatívnom zmysle, a teda tento vzťah *„nemožno považovať za neutrálny a za taký, ktorý by rešpektoval zásadu rovnosti sporových strán“*.

12. Podľa sťažovateľa napadnuté uznesenie trpí vnútornou rozpornosťou a svedčí o jeho celkovej arbitrárnosti, pretože najvyšší súd bez jasného odôvodnenia nevyvylúčil tých sudcov, ktorí vo svojich vyjadreniach uviedli, že sa žalobkyňou poznajú dlhší čas a práve z tohto dôvodu, naopak, vylúčil iných sudcov krajského súdu uvedených v I. výroku napadnutého uznesenia. Obdobne najvyšší súd rozhodol v prípade rodinných príslušníkov, ktorí spoločne pôsobia ako sudcovia na krajskom súde, pričom sťažovateľ uvádza, že *„rodinné príbuzenstvo vždy zakladá osobný vzťah medzi takýmito osobami bez ohľadu na to, či takýto vzťah má pozitívny alebo negatívny charakter“*.

13. Najvyšší súd podľa mienky sťažovateľa nesprávne a neodôvodnene nevyлúčil tých sudcov krajského súdu, ktorí v súčasnosti pôsobia alebo v minulosti pôsobili v jednom senáte so žalobkyňou, pričom vzhľadom na právne významný pomer k žalobkyni ako strane sporu *„ide o skutočnosť spôsobilú vyvolať pochybnosti o objektívnej nestrannosti a nezaujatosti sudcu“*. Takisto sťažovateľ zdôraznil, že niektorí nevyлúčení sudcovia krajského súdu mohli získať poznatky o spore mimo dokazovania, čo niektorí aj priamo potvrdili vo svojich stanoviskách. Najvyšší súd však aj v tomto prípade rozhodol rozdielne, keď niektorých sudcov na základe tejto skutočnosti vylúčil z prejednávania a rozhodnutia sporu a iných nevyлúčil, a to bez náležitého odôvodnenia konkrétnych okolností.

14. Sťažovateľ ďalej poukazuje na rozpory vo vyjadreniach sudcov krajského súdu, ktorí vo vzťahu k žalobkyni najprv uviedli, že sa cítia byť voči nej zaujatí, a následne (po 4 mesiacoch) svoje stanovisko prehodnotili a svoju zaujatosť voči žalobkyni už nevnímali. S týmito skutočnosťami sa najvyšší súd v napadnutom uznesení nevysporiadal ani ich bližšie neodôvodnil. Navyše, najvyšší súd *„do výroku II. uznesenia zahrnul aj sudcov, ktorí od počiatku tvrdili, že sa vo veci cítia byť zaujatí, a to napriek tomu, že v odôvodnení uznesenia deklaroval, že v tomto výroku ide výlučne o sudcov, ktorí sa mali vyjadriť opačne“*.

15. Sťažovateľ teda namieta, že uznesenie najvyššieho súdu v napadnutom rozsahu *„trpí aj vadami zmätočnosti, nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti“*, a argumentuje tým, že uznesenie najvyššieho súdu nespĺňa atribúty rozhodnutia o námietkach zaujatosti, pretože dôvody, pre ktoré bol každý namietaný sudca krajského súdu vylúčený alebo nevyлúčený, nie sú jasné, zrejmé a jednoznačné. Podľa sťažovateľa sa najvyšší súd dôsledne nevenoval subjektívnej stránke zaujatosti, ale najmä sa nedostatočne zaoberal objektívnou stránkou zaujatosti sudcov krajského súdu, pričom najvyšší súd podrobne neodôvodnil dôvody ich vylúčenia, resp. nevyлúčenia. Najvyšší súd sa, podľa názoru sťažovateľa, v napadnutom uznesení *„obmedzil len na všeobecné definovanie objektívneho hľadiska nestrannosti (nezaujatosti) bez toho, aby tieto všeobecné tézy aplikoval na predmetnú vec, a najmä na individuálne špecifiká veci, na ktoré sťažovateľ opakovane poukazoval. Podľa sťažovateľa najvyšší súd v uznesení nie dostatočne podrobne, jasne a zrozumiteľne*

vyhodnotil dôvody nevyhlásenia namietaných všetkých sudcov krajského súdu a taktiež neuviedol dostatočné dôvody pre nevyhlásenie tých-ktorých sudcov krajského súdu (výrok II. uznesenia).“

16. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým uznesením najvyšší súd porušil jeho základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil II. výrok napadnutého uznesenia, vrátil vec najvyššiemu súdu a zaplatil sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia.

17. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd rozhodol podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o dočasnom opatrení takto:

„Krajskému súdu v Bratislave zakazuje v konaní sp. zn. 7Co 22/2019 vydať rozsudok alebo uznesenie vo veci samej alebo uznesenie, ktorým sa konanie končí, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tomto konaní.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

18. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

19. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

20. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

21. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

22. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

23. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

24. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

25. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

27. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to napadnutým uznesením najvyššieho súdu v rozsahu jeho výroku II, ktorým nevytlúčil tam vymenovaných sudcov krajského súdu z prejednávania a rozhodnutia vo veci sp. zn. 7 Co 22/2019.

28. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 39, § 43, § 123) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach a ani dôvody na jej odmietnutie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

IV.

Prerokovanie návrhu na vydanie dočasného opatrenia

29. Podľa § 130 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení. Pritom takéto dočasné opatrenie nesmie byť v rozpore s verejným záujmom a zároveň výkon napadnutého rozhodnutia znamená pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám. Dočasným opatrením ústavný súd najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo

iného zásahu, a tretím osobám môže uložiť, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

30. Sťažovateľ odôvodňuje potrebu vydania dočasného rozhodnutia tým, že ústavný súd bude rozhodovať v jeho veci „*o dvoch podstatných atribútoch súdnictva v Slovenskej republike, t. j. o nestrannosti a nezávislosti súdnej moci, súdu ako takého a sudcu ako jednotlivca*“. V prípade, že by krajský súd rozhodol v predmetnom spore v zložení senátu 7 Co ustálenom po právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (Mgr. Adela Unčovská, JUDr. Silvia Walterová a JUDr. Nadežda Wallnerová), podľa sťažovateľa dôvodne hrozí, že krajský súd vydá rozhodnutie v zložení zaujatých sudcov, čo by znamenalo pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám. Vydanie dočasného opatrenia považuje sťažovateľ aj za hospodárne.

31. Zo znenia ustanovenia § 130 zákona o ústavnom súde vyplýva, že dočasným opatrením možno v zásade uložiť akékoľvek obmedzenie, ak je to potrebné na zachovanie existujúceho stavu a zabránenie závažnejším následkom. Toto ustanovenie (rovnako ako aj ustanovenie o odklade vykonateľnosti podľa § 129 zákona o ústavnom súde) predpokladá určitý test primeranosti medzi následkami, ktoré hrozia tým, že sa dočasné opatrenie nevydá, a následkami, ktoré sú spojené s dočasným opatrením.

32. V prípade rozhodovania o dočasnom opatrení je podmienkou jeho vydania, aby sťažovateľovi hrozila závažná ujma ospravedlňujúca zásah do princípu právnej istoty, právom chránených záujmov alebo práv iných osôb, ktorý môže byť s vydaním dočasného opatrenia spojený.

33. Hroziacu ujmu možno považovať z hľadiska vydania dočasného opatrenia za relevantnú, ak sú negatívne dopady napádaného rozhodnutia na sťažovateľove pomery citeľné a zároveň vytvárajú stav, ktorý je nereparovateľný alebo je reparovateľný len čiastočne, prípadne veľmi ťažko. Cieľom má byť vytvorenie podmienok na odvrátenie či účinnú nápravu škodlivých následkov spojených s porušením základných práv a slobôd sťažovateľa v prípade, ak bude ústavnej sťažnosti vyhovené. Výkon napadnutého

rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu musí zároveň znamenať pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám v dôsledku vydania dočasného opatrenia. Ústavný súd teda pomeriava kolidujúce záujmy sťažovateľa a iných osôb, ktoré môžu byť odkladom výkonu napádaného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu negatívne dotknuté. Závažnosť ujmy hroziacej týmto subjektom posudzuje podľa konkrétnych okolností každého prípadu.

34. V okolnostiach prípadu ústavný súd konštatuje, že právoplatné napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v rozsahu jeho II. výroku, ktorým neboli tam menovaní sudcovia krajského súdu vylúčení z prejednávania predmetného sporu, už stihlo vyvolať účinky v podobe kreovania senátu krajského súdu 7 Co, ktorý by mal spor rozhodnúť. Vo vzťahu k porovnaniu hroziacej ujmy pre sťažovateľa a ujmy, ktorá by vydaním dočasného opatrenia mohla vzniknúť iným osobám, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na závažné skutočnosti obsiahnuté v ústavnej sťažnosti (najmä vo vzťahu k sudkyňi senátu krajského súdu 7 Co JUDr. Walterovej, ktorá sama požiadala o svoje vylúčenie z rozhodovania vo veci s odôvodnením, že žalobkyňu osobne pozná niekoľko rokov a že ju žalobkyňa podrobne informovala o predmetnom spore a oboznámila ju s podstatnými skutočnosťami pred samotným podaním žaloby) a po predbežnom preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu možno dospieť k záveru, že v tomto ohľade sú splnené podmienky pre vydanie dočasného opatrenia. Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľovi hrozí nepochybne väčšia ujma v prípade, ak by krajský súd vydal rozhodnutie v predmetnom spore v senáte zloženom zo sudcov krajského súdu nevylúčených na základe napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, o ktorom by ústavný súd neskôr rozhodol ako o ústavne nekonformnom, než žalobkyňi, ktorej hrozí ujma spočívajúca vo vzniku určitých prietáhov v súdnom konaní.

35. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ navrhuje vydanie dočasného opatrenia voči krajskému súdu, avšak ako porušovateľa svojich práv označil najvyšší súd. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým rozhodol o námietkach zaujatosti voči sudcom krajského súdu, je takej povahy, že by bolo bez právneho významu, aby sťažovateľ požadoval vydanie dočasného opatrenia spočívajúceho

v zákaze konania a rozhodnutia vo veci, a teda vo vzťahu k vydaniu dočasného opatrenia by označil ako porušovateľa svojich práv najvyšší súd.

36. Sťažovateľ navrhuje vydanie dočasného opatrenia voči krajskému súdu, pretože dôvodne hrozí, že práve krajský súd vydá rozhodnutie, ktoré bude porušovať namietané základné práva a slobody a že toto rozhodnutie vydá senát krajského súdu v zložení zaujatých sudcov.

37. Ústavný súd považuje argumentáciu sťažovateľa v súvislosti s označením krajského súdu ako adresáta dočasného opatrenia za logickú, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že krajský súd podľa zistení ústavného súdu nenariadil vo veci termín pojednávania ani nevydal žiadne rozhodnutie. Sťažovateľ by teda v tejto fáze konania ani nemohol ako porušovateľa svojich práv označiť krajský súd.

38. Z dikcie § 130 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd dočasným opatrením uložiť povinnosť zdržať sa vykonávania namietaného rozhodnutia tomu orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva alebo slobody. Obsah dočasného opatrenia nie je ustanovením § 130 zákona o ústavnom súde vymedzený vyčerpávajúcim taxatívnym spôsobom, ale iba demonštratívne („najmä uloží orgánu verejnej moci... a tretím osobám uloží...“). Sťažovateľovi a ústavnému súdu to poskytuje určitý priestor, aby obsah dočasného opatrenia čo najlepšie zodpovedal jeho účelu s ohľadom na špecifické okolnosti jednotlivých prípadov. Demonštratívna úprava obsahu dočasného opatrenia umožňuje sťažovateľovi domáhať sa návrhom aj iných výrokov a ústavnému súdu zase umožňuje rozhodnúť spôsobom, ktorý sťažovateľ žiada, aj keby to znamenalo odchýlenie sa od „východiskovej“ úpravy uvedenej v § 130 zákona o ústavnom súde. Povinnosť zdržať sa vykonávania napadnutého právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia môže napríklad ústavný súd uložiť nielen orgánu, ktorý mal podľa ústavnej sťažnosti porušiť základné práva a slobody sťažovateľa, ale aj iným orgánom verejnej moci, ktoré sú podľa príslušných právnych predpisov oprávnené na jeho výkon. Ústavný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že práve flexibilita obsahu dočasného opatrenia umožňuje uložiť aj inému orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajskému súdu) než tomu, ktorý podľa sťažovateľa porušil

jeho základné práva (najvyšší súd), povinnosť dočasne sa zdržať vydania meritórneho rozhodnutia alebo uznesenia, ktorým sa konanie končí.

39. Ústavný súd vzhľadom na uvedené uzavrel, že v okolnostiach prerokúvanej veci boli splnené podmienky na vydanie dočasného opatrenia v zmysle § 130 zákona o ústavnom súde, rozhodol ústavný súd o návrhu sťažovateľa tak, ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu